

KRIŠTOF KOLUMB ali Odkritje Amerike

ZGODOVINSKA POVEST

Dijego je z gorečnostjo jel grše nasilnosti nad divjaki. Ko stvar preiskovati. Vse, kar se so njih živčne zaloge bile že je bilo Indijanom ugrabilo, se je pri kraju, so prišedši do lepe-mornarjem vzelo in vrnilo, če-gar je bilo. Poleg tega so pa-ro-parje uklenili in jih dali straži v varstvo.

Ko je drug dan Dijego poslal po Petra Gutjereca in Rodriga Eskobada, da se z njimi posve-tuje, kako naj kaznuje krivce, mu je naznanil odposlanec da sta ona Španca z zločincem An-tonom vred pobegnili na čolnu, katerega je pustil Kolumb na-čelnikom.

—Odpovali so gotovo v po-gubo, — zaklical je Dijego, ko je to izvedel. — Najvažnejši Ko-lumbov ukaz je bil, da se ne smemo razstreti v male trope in prodirati v notranjost otoka. Ta ukaz so rušili in kazni jim ne odide.

XXI.

Katastrofa

Dnevi in tedni so minoli. Priza-devanja Dijegova, da bi vzd-žaval red mej naselniki, zade-vala so na vedna nasprotja. La-komnost po zlatu in razuzdanost sta se vedno močnejše in močnej-je kazali. Spoštovanje, katero so sprva uživali Španci, je po-lagoma izginilo, samo strah pred orožjem belcev je še odvrčal divjake, da se niso očitno spuntali.

V tem so Anton in njegovi to-variši prišli na vzhodno obrežje otoka in povsod izvrševali naj-

poplačala! ... Daj semkaj sve-ženj!

In surovo je vrgel vjeto žen-sko na tla.

Revica je proseč molila roke proti njemu. Anton jo je pozor-no gledal.

—Hm ... Zaklinjam se pri sv. Antonu. Grda ni.

Obraz mu je zarudel, oči so se zasvetile in poželjivo se uprle v žensko.

Indijanka je spretno skočila lvišku in hotela ubežati, a An-ton je kakor tiger skočil za njo in jo zopet vrgel na tla.

—Erigli, Erigli! — je kričala Indijanka, pešajoč v borbi z raz-bojnikom.

—Ne ustavljal se, lepa čarov-nica, — zaklical je Anton, — ka-teremu so se svetile oči s pek-lenskim bleskom. — Tvoj Erigli ti ne pomagala iz mojih rok!

To trenotje je prav nad kra-jem, kjer sta se borila, v gostem listju tanaride nekaj zašumelo. Anton je nehote vzdignil glavo, a predno je mogel se domisliti, kaj je, je neka temna stvar mu švignila mimo oči, ovila se mu okrog vratu in vzdignila ga v zrak. Anton je bil obešen na visoki tanaridini veji, s katere sta se na tla splazila dva Indija-na, ki sta držala v rokah vrv iz alognega ličja. Zagledavši svoje rojake, je Indijanka vstala s tal.

—Ti, Erigli! — zaklicala je tresoč se po vsem telesu. — Ka-ko da si se predznil vzdigniti roke na belokožca? Poklical bo-de Velikega Duha, da te kaznu-je!

—Naj me kaznuje tudi s tiso-čerimi mukami, jaz sem vendar vesel, da sem tega belokožca do-bil v roke in ga obesil! — odgo-voril je divjak z divjim smehom.

—Belokožec, — opomnil je babjevrno drugi divjak, — mor-da ne pojde v kraljestvo boga smrti. Kaj pa hočemo tedaj storiti!

—Poleg tega sta v naših ko-čah ostala še dva belokožca, —

rekla je Indijanka, — prišla bo-deta na pomoč svojemu sodru-gu in se bodeta maščevala.

—Erigli se je znova zasmeljal.

—Majreni je najbrže že obra-čunal s tovarišima belokožca, — odgovoril je. — Kar se tiče nje-ga samega, bomo takoj videli, če je živ!

S temi besedami je Indijane-c spustil konec vrvi. Anton je pal na tla, in rudečekožci so pre-strašeni odskočili na stran in skoro od strahu otrpneli Minolo je nekaj minut v velikih skrbih, a mrtvec se ni ganil.

—Vidite, — zasepetal je Eri-gli malo s slabšim glasom — ne gane se in odšel je v kraljestvo senč.

—Morda se pa samo dela mrt-vega, — odgovoril je drugi In-dijan.

—Varuj se, Erigli, — zasepe-tala je Indijanka, — Morda pa ima le Kasma prav! ...

Erigli se je zamislil. Vera v neumrljivost Špancev kot otrok nebes ga je vsega prešinila. Po-pleknil je in jel prositi odpušča-nja obešenca.

—Vrv, — zagotavljal mu je,

**SINGER IN NECCHI Zig-Zag
SIVALNI STROJI**
zapadli zaradi nemogočega
odplačevanja
PREVZEMITE PLAČILO!
Pokličite
UT 1-0088 ali UL 1-0237

Prijatelj's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Prescriptions — Vitamins
First Aid Supplies
Vogel St. Clair Ave in E. 68 St

ČE HOČETE . . .
prodati ali kupiti posestvo
ali trgovino, obrnite
se do nas
JOS. GLOBOKAR
936 E. 74th St.
HE 1-6407

— se je le slučajno ovila okrog vratu, in ker sta se izpustila z drevesa, je njega vzdignila.

Noben znak življenja se ni pokazal v mrtvecu ne glede na vse prošnje Eriglijeve. Senca smrti je vedno bolj obdajala Antonov obraz. Indijane-c se je prepričal, da je belokožec zares mrtev. Vstal je in previdno šel okrog trupla, ki je ležalo, ne da bi se kaj ganilo. Sedaj je Indi-jan pogumno vzel mrtveca v ro-ke in ga tresel, a v njem ni bilo niti sledu življenja.

(Dalje prihodnjič)

SPET NA POZORNICI — Pola Negri, znana igralka nemega filma, bo sodelovala pri snemanju nekega nove-ga zvočnega filma v Muen-chenu v Nemčiji. Na sliki jo vidimo, ko v Nici na franco-ski Rivieri čaka na letalo, ki jo bo poneslo v Nemčijo. Kasneje se namerava vrniti v Združene države.

KOLEDAR društvenih prireditev

OKTOBER

4. — Slovenski dom na Holmes Ave. slavi z banketom 40-let-nico obstoja.

11. — Pevski zbor TRIGLAV pri-re-di v Slov. nar. domu na 6818 Denison Ave. "vinsko trgatve" s plesom.

11. — Baragov dom - Prosvetni odsek priredi ob 3:30 popold-ne v farni dvorani sv. Vida Slomškovo proslavo.

17. — Oltarno društvo fare Ma-rije Vnebovzete priredi "Card party."

18. — Dramasko društvo LILI-JA priredi okusno večerjo in domačo zabavo za proslavo 40-letnice obstoja društva.

18. — Podružnica št. 25 SZZ ima ob dveh pop. v cerkveni dvorani "card party."

24. — Marijina leg'ja fare sv. Vida priredi Paul Claudel-ovo: Marijino oznanjenje, ob pol osmih zvečer v šolski dvo-rani sv. Vida. Igrajo igralci iz Toronto, režira g. V. Čeku-ta.

25. — Pevski zbor PLANINA pri-re-di v S. D. na Stanley Ave. svoj jesenski koncert. Zače-tek ob 6:30 zvečer.

25. — Pevski zbor ILIRIJA ima v šolski dvorani pri Mariji Vnebovzeti običajno jesensko prireditev.

31. — Zveza slovenskih proti-komunističnih borcev priredi "vinsko trgatve" v Slov. do-mu na Holmes Ave.

NOVEMBER

1. — Glasbena Matica poda Ver-dijevo opero Il Trovatore v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju ob 3:30 pop.

8. — Slovenska šola v Collin-woodu priredi Slomškovo pro-

slavo v šolski dvorani.

14. — Združeni igralci bodo po-novili opereto "Mežnarjeva Lizka" v novi dvorani pri Sv. Vidu. Začetek ob osmih zve-čer.

21. — Korotan priredi ples v Slovenskem domu na Holmes Ave. ob osmih zvečer.

22. — AJC na Recher Ave. pro-slavi svojo 40-letnico z ban-ketom. Začetek ob petih po-poldne.

29. — Pevski zbor PLANINA priredi v Slovenskem domu na 5050 Stanley Ave svoj je-senski koncert. Pričetek ob 4. uri popoldne.

DECEMBER

6. — Pevski zbor Slovan pri-re-di v AJC na Recher Ave. ob štirih popoldne koncert.

6. — Dramatsko društvo LILIJA priredi Miklavžovo opereto v Slov. domu na Holmes Ave.

JANUAR

10. — Dramatsko društvo LILI-JA poda igro (dramo) v Slov. domu na Holmes Ave.

30. — Dramatsko društvo LILI-JA priredi domačo zabavo v Slov. domu na Holmes Ave.

FEBRUAR 1960

20. — Korotan priredi predpust-ni ples v Slovenskem domu v Collinwoodu.

27. — Pevski zbor Triglav ima v Slov. domu na Denison Ave. veselico z maškerado.

APRIL 1960

10. — Glasbena Matica priredi Spomladanski koncert v Slo-venskem narodnem domu na St. Clairju.

24. — Korotan priredi svoj vsa-koletni koncert v novi šolski dvorani pri sv. Vidu.

PITTSBURGH, PA.

INVESTMENT PROPERTY

POZOR STAVBENIKI — Dober kup za samo \$10,500. Se mora prodati ta mesec. Apartment na zahodni strani. Manj kot 6 sobna hiša. Dohodek \$185 mesečno. TUXedo 4-3521. (187)

POZOR STAVBENIKI — Samo \$10,000. Dobra investicija. Pymatuning - med Causeway in Spillway, čez 5 ak-rov, premerjeno. 25 lotov nasproti trem cestam, 1/2 milja od jezera. — Grem iz države. Lahko na plačila. — CH 2-3443.

FARM STOCK

TRI REGISTRIRANE Holstein krave, dve Holstein telice, od te jeseni, dve Guernsey registrirane in teleta 7 mesecev stare, pregledane za TB in Bang. James T. Reynolds, Box 261, R.D. 3, McDonald, Pa. Hickory EL-6-4878. (187)

REAL ESTATE FOR SALE

ROSS TOWNSHIP — 2 new 6 room ranches, lot 280 ft. deep., ceramic baths, birch kitchens, 2 blocks from city line. \$15,900. Deal direct with contractor. Call FAirfax 1-7826. (187)

NURSERY STOCK

EVERGREENS — Large selection. - Landscape size. Fresh A-1 stock. Priced at \$1.00 up. — Wm. Gaska, R.D. 1, Finleyville. Phone Eliza-beth 5943-R-2. (187)

There is only one Nursery and that's PECK'S NURSERY, 1 mile off Rt. 10, Wallace, Wexford, Pa. Beauti-ful blue spruce, 3 years old. Land-scaping evergreens, over 20 varie-ties, 4 1/2 ft. down. 25c to \$4.00. — Phone WEStmore 5-2328. (187)

BUSINESS OPPORTUNITY

PRICED AT ONLY \$6,500
THIS is the only portrait and com-mercial studio in Tarentum. Ground floor, good equipment. Strobe lights, supplies for architects and surveyors. Reason for selling other interest. — Phone AC 4-6224. (187)

—Pri vseh hudičih v peklu, kaj je to? — zaklical je Anton, ozirajoč se okrog.

—Kaka hudičeva žival, — od-govoril je tovariš.

—Tako je, — pritrdil je drugi. — Poglejte gori leti ogromen ptič, gotovo je ta ptič od sebe dal tak glas!

—Da bi ga vrag vzel! Tako sem se stresel kakor da stojim pred peklenškimi vrati! — odgo-voril je Anton. — Hitite je tre-ba, drugače nam te živine ubeže in seboj vzemo vse, kar je kaj boljšega, kakor so že na več kra-jih storili. Bojim se, da prihaja ta dim od signalnega ognja, ka-kršne zažigajo divjaki po hribih v znamenje, da se bliža nevar-nost.

Španci so prišli iz gozda, hite-li so na hribček, pred katerim so bili, in prišli na plan, kjer so stale tri koče. Pred jedno je go-rel ogenj, razširjajoč grozno črn dim. Okrog ni bilo videti žive duše.

—Mari nisem rekel! — spre-govori Anton. — Zavohali so pretekli psi, da gremo in bežali so v gozd.

—Nič čudnega, — odgovoril je tovariš. — V teh štirinajstih dneh, kar smo mi odšli iz Navi-dada, imeli so dobro šolo!

—Počakajte, fantje, — zakli-cal je Anton, ozirajoč se na stran. — Ondu za hišo gre se skrivaje ženska. Pojdite v kočo in jaz njo vjamem.

In Anton je hitel za žensko. Mlada Indijanka je z neakim svežnjem bežala na vso moč proti gozdu, da se skrije v gošča-vi.

—Zaklinjam se pri sv. Jako-bu, — zaklical je, ugrabivši jo za lase, — popolnoma sem zasopel. Prokleta stvar, kako sem moral teči! Sedaj mi bodeš že za to

CHICAGO, ILL.

HELP WANTED — MALE

EX-GI's WANTED — who can speak, read and write Serbian or Croation. Phone Major Graham or Capt. Ma-kin on Mondays, 7 a.m. to 9 p.m. DOOrchester 3-3480. 2025 E. 71 St., Chicago, Ill. (188)

BUSINESS OPPORTUNITY FOR RENT

BEAUTY PARLOR LOCATION—Es-tablished 11 years. Former owner retired. Spacious for operation and living quarters. Busy location at Kedzie and North. Money maker for good operator. Financial 6-4181, days. (187)

NAROCITE SI

DNEVNIK

AMERIŠKO DOMOVINO

NAJVEČJI

SLOVENSKI

DNEVNIK

NAROČAJTE

TISKOVINE PRI

AMERIŠKI DOMOVINI

Se priporočamo
ZA POPRAVITI ALI STAVITI NOVO STREHO ALI ZLEBOVE.
VRŠIMO VSA V KLEPARSKO STROKO SPADAJOČA DELA.
NAŠE DELO JE POZNANO IN ZANESLJIVO
FRANK KURE

Lahko pišete na ta naslov:

R. F. D. No. 1, Route 44, Newbury, Ohio
Pokličite telefonično: JORDAN 4-5503

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.
Pokličite podnevi ali ponoči
HENDERSON 1-2088 KENmore 1-6300
Moderno podjetje — Zmerne cene

IZ LONDONA V MOSKVO — Anglež John Cochrane leze v enonadstropni avtobus, ki ga je kupilo od Londona 40 študentov iz Oxforda, da se popeljejo z njim v Moskvo. Carey Parker iz Philadelphie, Pa., ki je tudi namenjen v Mos-kvo, opozarja tovariša na neko stvar v busu.